

Kedves Órák

SZEPIRODALMI, GAZDASÁGI ÉS ISMERETTERJESZTŐ
KÉPES HETILAP.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

VII. ker., Károly-körút 9. szám.

Íde intézendők az előfizetések, legzészerűben postalátványnyal, levelek, reklamációk stb.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

FARAGÓ SIMON.

Előfizetési árak

a regénymelléklettel együtt:

Egész évre **12 korona.** Félévre **6 korona.**

Negyedévre **3 korona.**

REGÉNY.
(2. folytatás.)

FOGADÁS SZÍVEKRE.

Irta: Lónyay Margit.

II. A szép Elza.

AZ apa szívesen látta a fiatal ügyvédnek leányához való közeledését, s az anya szíve örömtől repdesett, midőn Nagy Aladár megkérte leányuk kezét, — az anya gyöngéden keblére szorítva leányát, kérdé:

— Nos Margitom, mit szólsz te Nagy ur kéréséhez?

— A szép leány anyja keblére rejtve pirtól lángoló szép arcját, halkan suttogá:

— Anyám! — én szeretem Aladárt.

Aladár és Margit hat hét múlva az oltár előtt esküdtek egymásnak örök hűséget.

Ámde igaz marad a közmondás, hogy: „Nincs öröm öröm nélkül.”

A fiatalok boldogságát, rövid időre esküvőjük után, egy lelküket megrázó esemény zavarta meg. Az öreg Vári napról-napra gyöngébb lett s Margit férjhezmenetele után hat hónapra örökre lezárta szemeit, hátrahagyva szívzakgató zokogásban kitért nejét, sorsának e hű, áldott részesét, és hátra-

hagyva egyetlen leányát, Margitot, esupán azon egyetlen vigaszt vivén magával, hogy szeretett gyermeke oldala mellett oly férj áll, kinek védelme alatt bizton érezheti magát Margit . . .

Az özvegygyé lett Amália nap-nap után felkereste elhalt férjének sírhalmát, nap-nap után frissen nyílt virágokból kötött koszorút helyezett el a szeretett halott keresztjére, nap-nap után ráborult a hantra, mely annak tetemét takarta, ki olyannyira az ő lelkéhez volt növe, s nap-nap után könnyeivel áztatta a hant zöldelő felületét. És e könnyek oly jótékony hatásuk voltak, — megkönnyebbült a kebel a nyomasztó fájdalomtól, megenyhült a szív szorulása, s ha dobogott is az, de nem volt oly kétségbeejtő a fájdalmas e dobogás most már, a könnyezés után, mint volt akkor, midőn még annak zápora meg nem eredt.

Margit iránt most is a leggyöngédebb anyai szeretettel viseltetett, mint fiatal asszonyt nem-



FÁI SZERÉNA.

csak oktatta, hanem vezette is, s ennek köszönhető Margit, hogy midőn házasságának második évében férjét, kit imádásig szeretett, s ki nejét bálványozta, egy szőke leánykával ajándékozta meg, nemcsak mint nő, nemcsak mint háziasszony, de már mint fiatal anya is fel tudta fogni, megérteni, és teljesíteni is képes volt anyai kötetmeit.

A szőkefűrtü, kékszemü, minden tekintetben anyjára hasonlító kis babát, az apa óhajához képest, Elza névre keresztelték, — saját nagyanyja, Amália tartotta őt keresztvizre.

A piczi Elza születése óta Amália fájdalmas keble sajtós változáson ment keresztül. Bánata mintha eltompult volna, homlokáról eltűnt a borús felleg, lelkébe nyugalom fészkelte magát, s ha karjaiba vette s ölébe fektette azt a piczi kis jószágot, el-elmosolygott, s szemében egy-két könny csillogott, de ezek a könnyek nem voltak többé a fájdalom, hanem az örömnél könnyei. A nagyanya kis unokájában új életre látszott ébredni, oly életre, mely előtt a mult fájdalmai elmosódtak, s csak a jelen öröme és boldogsága ütötte fel tanyáját Amália szívében.

És az apa s anya?

Kétszeresen boldogok voltak. Hogyisne lettek volna. A bölcsőben ott gögicsélt az a piczi lélek, hófehér, gömbölyü, az ujjak között lyukaeskákkal eltelt kis kezét nyújtá atyja és anya elé és a kis gyermek égi mosolya a megnyugvás mosolygását csalta ki a nagyanya ajkára! A nagyanya boldogsága, a fiatal pár kettőzött boldogságát teremté meg.

Vajjon örökké tart e boldogság? Ki volna képes megmondani.

A kis Elza nemcsak külsőleg szép gyermek volt, hanem már az első években feltűnt mély értelme és fogékony tanulásképesége. Az első ismereteket nagyanyjától és édesanyjától nyerte, s midőn az óvodába, majd később az iskolákba ment, nemcsak szüleinek volt teljes öröme gyors értelmi fejlődése és előhaladása, hanem tanítói is, ugy erkölcsi viselkedése, mint tanulására nézve mindig példányképpül állították fel a többi növendékek előtt.

A nagyanya nem mulasztotta el a már fejlődésnek indult Elzával közölni nagyatyja életrajzának vázlatait, annak jótékonyságát, munkásságát, eleven színekkel festette a fiatal lélek előtt nagyatyjának számkivetés alatti szenvedéseit, elmondta, mily küzdelmek között nevelte ő fel leányát, Elza szeretett anyját, — s mindez elbeszélés, sokkal mélyebb benyomást tett a gyermeki kebelre, mint az azt egész jóakarattal elbeszélő nagyanya gyanusította. Némi komolyság, sőt, ha egy tizenkétéves leányról mondani lehet, némi ábrándos szellem lepte meg a gyermekleány lelkét, pedig az ily gyermekkori benyomások sokszor örök időkre nyomot hagynak maguk után.

És Elzánál megmaradtak e nyomok, mert minél előbbre haladott életéiben, annál észrevehetőbb volt a komolyság az ábrándok világa felé hajlása, s midőn tizennégy éves korában elvesztette nagyanyját,

akín oly odaadó szeretettel esüggött az apa és anya aggódva látták, hogy leányuk tulkomoly s ábrándos.

De nem estek kétségbe, hisz ha a szív tavasza kinyílik, ha a kebel dobogni fog, az ábrándképek eloszlanak, mint a gyermek felfújt szappanbuborékai, s akkor Elza vig, eleven leány lesz. Ezzel biztatták magukat a szülők, vajjon a jövő igazolta-e reményüket?! Meglátjuk!

Elza nagy leány lett. Már tudniillik abban az értelemben, amelyben a leányok magukról állítják, hogy nagyleányok, amidőn ugyanis a rövid ruhák a lomtárba kerülnek, s a leány megkapja szüleitől az első ruhát. Elza ily értelemben nagyleány lett, tizenötödik születése napján megkapta az első hosszú ruhát. De meg is illette. A tizenöt éves, viruló rózsabimbó oly kifejllett volt, hogy bárki 16—17 évesnek tekintette volna.

Sugár, inkább magas alak, nyílt homloka értelmet árult el, hófehér arcára az ifjúkor hinté el viruló rózsáit, aranysárga haja sűrű, tömött fonatokban simult végig hattyunyakán, szemei kékek, mint az ég azur teteje, s tekintetében volt valami vonzó, valami ábrándteljes és mégis mintha e szerény szemekben égi tűz lángolna, gyujtani is képesek voltak. Szabályos orr finom metszésű piczi piros ajk, melynek mosolya vakító fehérségű gyöngyfogsort tüntetett elő, — ezek egészíték ki a szép arcot. Kezei hófehérek, pehelylágyság és gömbölyűek voltak, minden ujjánál egy-egy gödröcske, míg a gonddal ápolat körmök rózsaszinben játszottak. Apró lábai oly bájos lépésekben mozogtak, hogy inkább tündéries lebegésnek tetszett járása, mint földi lénynek lépése. Öltözéke, melyre anyja oly sokat adott, nem volt a divat másolása, de csímmal, izléssel lett, összeállítva, s színe mindig összhangzatban volt a szép szőke hajjal s kék szemekkel.

Lelki műveltsége semmi kívánnivalót nem hagyott hátra, gondos nevelés, szorgalmas tanulás, válogatott társalgás teljesen kifejtették Elzának a természetadta lelki szép tehetségeit, — s így magyarázható meg az, hogy Elza, midőn 18 éves lett, amidőn elbeszélésünk kezdetét veszi, messze vidéken elterjedt szépségnek volt elismerve, s a közvélemény nem is nevezte őt másképp, mint e néven: „A szép Elza.“

III.

Ismerkedés.

A szép Nagy Elza volt tehát az a szép leány, akire vonatkozólag a Z i tiszti kaszinóban együtt ült huszártisztek fogadást tettek.

Sándorházy és Küzdő tisztek szájából hallotta a fogadást ajánlott Kardoss Géza főhadnagy, hogy az öreg Nagy Aladár ügyvéd katonatisztet nem fogad házában; de, hogy mi okozta az ügyvédnek az ellenszenvét az egyenruhás hadfiak iránt, a főhadnagy nem tudta megérteni, s e részben felvilágosítást sem kaphatott senkitől, annyi azonban tény, hogy a városban köztudomású dolog volt az, hogy az ügyvéd mindenféle kardesörtető egyénnel ellenszenvez.

(Folytatása következik.)

A legszebb rózsá.

Írta: Komócsy József.*)

Sohsem volt még ilyen pazar
A természet:
Rózsát látok mindenfelé,
Merre nézek;
Ez remontant, az hibrida —
Jaj, de szépek!
Sohsem volt még ilyen pazar
A természet!

Oh, mennyi fény, hányféle szín,
Mennyi illat!
Édes mámor száll lelkemre,
Szívemig hat.
Ragyogó ég, tiszta sugár,
Nincs is árnyék:
Mint ha csak egy tündérkertbe
Kelnék, járnék.

Jaj, de nehéz a legszebbet
Megtalálni!
De szeretnék pillangóvá
Lenni, válni;
Szárnyrakelve berepkedni
Ezt a kertet:
Talán akkor megláthatnám
A legszebbet!

Járok köztük s azon veszem
Magam észre:
Elöttem áll a tündérkert
Hű kertésze,
S mintha tudná, mit gondolok,
Mi a vágyam,
Meggfenyget s így szól hozzám
Édes-lágyan:

„A legszebbet, ha megleled,
Se láthatnád:
Színe ninesen, de megérezed
Az illatját . . .
Oly édes ez! A szívekben
Nyit virága,
Úgy hívják, hogy: **az irgalom**
Szép rózsája.”

*) A különö költőnek irodalmi hagyatékából.



Mondd meg az anyádnak!

— Írta: Tolnai Lajos. —

Fekete János jókedélyű ember volt, minden tisztvársa úgy ismerte, mint aki boldog, ha valakivel jót tehet. Senki meg nem előzte az irodában, nyolczóra előtt már ott ült szögletasztalánál s vágta azt a munkát, mint a parancsolat. Areza a legkisebb tréfára kiderült s ha egyik vagy másik társa valami tréfás esetet beszélt el, maga volt a megtestesült vidámság.

Egyszerre indult a hivatalból s haladt le a hosszú Üllői-úton a testülettel, míg az el nem fogyott s ő az utca utolsó házainál be nem fordult egy kis szűk közön. Vidáman rázta meg az utolsó ezimbora kezét s kívánt neki jó étvágyat.

Senkise gondolta volna, hogy Fekete János, amint bekerül hajlékába, — minden egyszerre elsötétedik.

— Mondd meg anyádnak, itthon vagyok!

Az anyja, a feleség: egy kis szöke, kövér asszonyka volt, nagy, künnülő szürke szemekkel. apró bibircses arecczal és mindig tiszta ruhában.

— Jó, ehetünk!

Fekete úr komor léptekkel mérte a szobát, füttyö-részett is, de nem szólt. Mikor látta, hogy az étel az asztalon van s a gyerek is már ott ül, ő is letelepedett s evett, kimért tempóval, szótalanul.

— Zsuzsika, mondd meg anyádnak, nem szeretem a sok hagymát a rostélyoson.

Akkor elfordult és megvárta, míg a kis leány oda-sugja anyjának:

— A papa azt mondta, hogy — —

— Tudom.

Ezzel a családi beszélgetés befejeződött.

Az apa fölkel, pipára gyújtva, kezébevette a hirlapot és olvasott komoly szótalanúsággal. Néha nyelve hegyére csúszott a szó: megint öngyilkosság a Bethlen-utezében, de hát neki hallgatnia kellett. Sikasztás a bogárdi kasszánál, — szaladt a szó a nyelvére, — de elnyelte és hallgatott.

— Mondd meg az anyádnak, átmegyek a kávé-házba, hat órára itthon leszek. Jer, kis lányom, esőkold meg apádat.

— Hát a mamust — szólt kérő, fekete szemekkel a leányka.

Az apa vette kalapját, botját és távozott.

Otthon ment minden a maga rendjén. A mamus előszedte varróit. Egy szorgalmas anyja dolgot mindig talál eleget.

Ha beszélgetett leánykájával, mindig olyan tárgyról folyt a beszélgetés, amelyben az apa neve, ügye, dolga nem fordult elő.

Hatóra felé csakugyan hazajött az apa.

— No, nines itthon anyád, hol van anyád, hát anyád soha sines itthon? Különös — —

— A mamus mindig itthon van, most is itthon van, kiment a konyhára, hogy apának vacsorát készítsen.

— Mondd meg anyádnak, az öreg Fögel meghalt, ma halt meg, három és négyóra között. Agyguta, agy-guta, sokat ivott az öreg.

A kis leány kiment a konyhára is, ott bizonyosan elmondta, hogy az öreg Fögel meghalt, ma, három és négyóra között, és hogy sokat ivott; agyguta, agyguta.

A mama bejött. Úgy kellett volna, hogy most már az öreg Fögel esetét meghányják-vessék, hogy milyen végzetes az, ha valaki sokat iszik, hogy mi maradt az öreg után, a felesége, a nagy leányai, a csavargó fia

és sok egyéb, ezzel a tárgygyal összeköttetésben levő fontos körülmény, de Fekete úr nem beszélt.

Haragot tartott a feleségével.

Titkon rá-ránézett, de hirtelen lekapta róla a tekintetét. — Még csak annyit sem akar egy haragvó ember, férj, apa megtenni, hogy a feleségére jóhosszan ránézzen.

Eljött a vacsora ideje.

Terítették.

A leányka alázatos csöndességgel elfoglalta a helyét, az anya is leült szokott helyére, nagy lassan az apa is odaczammogott az asztalfőre.

— Zsuzsika, mondd meg anyádnak, máskor a rántottát szalonnával készitse.

Most kissé félre fordult és várta, hogy a kis leány adja rá az értesítést.

— Jól van, leányom, hallottam, — nem vagyok még süket.

Erre hirtelen megmozdul a férj feje, válaszolni

— Zsuzsika, mondd meg anyádnak, holnap reggelre tegyen ki nekem az asztalomra tiszta fehérneműt. — Értetted?

— Igenis, édesapám.

Másnap ott a tiszta fehérnemű.

Reggeli után odafordul az apa kis leányához:

— Mondd meg anyádnak — —

Igy, s ez így megy napok óta már.

Mint az óra ketyegése, halkán, szenvedélytelenül, mert az a harag, a mi a férj szívet megfogta, nem szenvedély már, csak csöndes butaság, folyvást izgató együgyűség.

A hivatalban nem tudnak erről semmit a cimborák, csak nem is sejtik, hogy egy elkényeztetett ember mily kiszámított pontossággal kínozza otthonát, emésztí jó feleségét és neveli gyermekében azt, aki majd valami-kor apjának hasonmása lesz.



—♦♦— Ponyvadobás a Hortobágyon. ♦♦—

akar, bizonyosan nyersen, de egy ember, aki haragszik, nem beszélhet.

És ő haragszik.

— Mondd meg anyádnak, Zsuzsika, — ma este fürödni akarok. Meleg víz okvetlenül legyen.

A kis leányka félénken odasimul anyjához, és elmondja, hogy a papa — —

— Hallottam.

— Mondd anyádnak, forró legyen a lábviz.

A leányka azt is elmondja.

Igy telik az este. Az apa olvassa a lapot, talán századszor már, az anya köti a harisnyát, a kis leány irkál valamit a táblájára, — a macska, hol idesimul, hol amoda dörzsölődzik. A szótalanság még egy macska előtt is leverő, elszomorító dolog.

Am hozza a cseléd a meleg vizet.

— Mari kimehet, — szól a ház úrnője.

És nyugodtan odamegy férjéhez, lehajol és mossa a haragvó ember lábait.

Mikor ez a szertartás elvégződik, a férj fölkel s átsétál a másik szobába. De visszaszól az ajtóból:

A D O M Á K.

Letromfolta.

A jó öregot bevélasztották városgazdának s az egyszerű iparos ember pompásan meg is felelt állásának, szerette is mindenki. Hat év múlva új választás következik, amikor is közvetlenül a választás előtt egyik hivatalnok tréfálni akarván az öreggel, többek jelenlétében mondja neki:

— Bátyám uram, kibuktatjuk !!!

— Az nem baj, tisztelt fiatal úr, lesznek megint eszmadia s önre se lesz baj, ha kibuktatják, én befogadom inasnak.

Kellemes ...

Szabó: Mikor jöhetnek a számlával?

Megrendelő: Mikor van ideje?

Szabó: Szombaton délután.

Megrendelő: Jó; jöjjön minden szombaton délután.



Aki a királyt is „megpumpolja”.

(Naplótöredék.)

Irta: **Beöthy Imre.**

Hát ugy volt, hogy ezudar napok jártak a magyar színészetre — már ugy értem, hogy a vidéki színészetre, ezelőtt 30 egynehány esztendővel. — A pestieknek csak kijárt a biztos „kommeceió”, de mi szegény vidéki teátrálistáknak csak egy esordult-cseppent még gázsi napján is. Pedig itt-ott micsoda erős szintársulatok működtek, pld. a Follibus-féle, melynek tagjai csupa gigászi erőkből álltak: Kovács Gyula, Boér Emma, Konti János, Dalnoki Béni, Veres László, Boér János, Tótfalusi Gusztó, Medgyaszay Ilka, Lukács Sándor stb. stb. élükön Káldy Gyula karnagygyal! De hát mit ért az a fényes névsor, az a művészi gárda, ha nincs, aki megfizetni tudja. Most hát hiába, a magyar színésznek csak itthon a hazája, míg a német, francia, angolnak nyitva áll a nagy világ. Sokszor törtük is rajta a fejünket, hogy hát, hogy is lehetne ezen a bajon segíteni, e téves hitet megezáfolni, — végre is aztán megtaláltuk a zár nyomát a bűvös kulcsot — ugy véletlenül.

mint valami czirkuszbohóhoz (hogy ennek is épen most kellett eltörni.)

Vinceze Jóska nem is nevet, hanem ugy félvállról odaszól B.-gának: „No, látod esém, ha én mondok valamit, azon ne kételkedj, mert még a sors is megrug érte.”

— A próbának vége járt már, délre harangoztak, mi is készülődünk ebédre menni, hanem azért fejünkben ott motoszkált a hogár, hogy ez a Vinceze Jóska nem bolond gyerek, — minő jó volna egy kis dallársulatot szervezni (azt csak megértik külföldön is) és sorba jární néhány világvárost, hogy dülne a pénz, meg a dicsőség. S nem mondom, hogy egyik-másiknak nem jutott vevő szándéka — egy kis emeletes házikóra.

Ami képzeletnek merész volt, ime bekövetkezett. Néhány pesi színész a vidéki jó erőkkal csakugyan egyesült és lett belőlük olyan dallársulat, melyet keveset hallott a külföld.

El is indultunk művészi körútra, volt pénz annyi, hogy marékszámra kotorásztunk a sok frank, Napoleond'or és márkákban. Utolsó státiónk Haága volt és a gyönyörű ódon város megannyi palotáival, szép hidakkal, telt utcáival: a Worhut-utca, hol a szállodalakásunk is volt. Szobrok, fürdők: a schweningeni.



—••• Báránycák legeltetése. •••—

Ott ülünk a n.-i színház udvarán vagy öten — benn a szinkörben erősen folyik a „próba”, mi meg diskurálgatunk, hogy lehetne pénzre szert tenni, mikor hozzánk toppant Vinceze Jóska, az akkor nagyhirű basszista, vállán az elmaradhatlan gallérköpeny, fején magastetejű kalap, s szájában rövidszáru makrapipa.

Fiúk! — kiáltja — mély, öblös hangján, lesz pénz, lesz hír, meg dicsőség annyi, hogy zsákszámra hordjuk haza.

Hol, merre — mikor! — fogjuk körül a mi vastaghangu Noé-galambunkat, — kit öltél meg, hol a kincs, ki ásta fel? — s ugy körülálljuk, hogy alig bírja a pipát kivenni szájából.

De ő, mint a hajdani „Kont, az erős vitéz”, végigtekint fölöttünk néhány erős pipaszippantás után csak annyit mond:

— A külföldön, — s aztán siet, közénk tekint, mintha várná szavainak hatását s aztán hosszan fújja a pipafüstöt, majd felénk szól: no, addig is, ki kölesönöz 1 frtot fiúk, Pista, Gyuszi, mi, hm?

De mi bizony erre ugy elhallgattunk, mintha csak azt mondta volna: menjünk Szibériába indigót ásni! csak a kis B.-gi, kinek épen olyan makrapipája volt, mint Jóskaé, (csak az orra volt hosszabb, meg hegyesebb), odalép Vinceze Jóskaéhoz és becsmérőleg szól:

— Te Jóska, máskor tartsd bolonddá az öregapádat, ne minket! — azzal visszaül a padra, miről nyomban le is gurul.

Az északnyugat felé vezető pompás fasor, a hat Hagsche-Bosch (haagai erdő) ez Oranjen zaal, királyi-kastély stb. most annyi év mulva, csak mint álom lebeg szemeim előtt.

Hogy lelkesedett ez a németalföldi nép a mi énekkarunkért, volt is olyan jövedelmünk, hogy soha azelőtt képzeletben sem bírtuk elhinni, egyik-másikunk küldözgetett is haza, de nem ugy Vinceze Jóska, neki sohse volt elég. No, az igaz, hogy szórta is a pénzt mindenre, mindenfelé, s megtörtént a csoda, hogy utazásunk előtt Jóskaé alig volt elég, hogy a szállodai kontót kifizesse.

Ekkor kezdett csak Vinceze Jóska észretérni, hogy hát voltaképen, hogy is lesz hát már most?

Váltig biztattuk, hogy adunk mi kölesön, hogy ne busuljoa. De Jóska csak nem nyugodott bele helyzetébe.

Éppen ott sétálgatunk ketteeskén a királyi kastély előtt, bámulgatjuk a gyönyörű palotákat, az I. oranjai Vilmos lovag-szobrot, melyhez hasonlót sohse láttunk. Dicsérem szépségét, fenséges alakját, a ló büszke tartását, de Vinceze Jóska oda se hederit szavamra, hanem csak nézi összefont karokkal a lovas-szobrot, mintha csak ő is szoborra változott volna, nagy hajlott sasorra ugy kiállt magastetejű kalapja alul, mint valami sas-keselyűnek, mikor merészen a napba néz.

— No, Jóska, — rángatom kahátja ujját — mi lesz már, ne menjünk még?

— Gyerünk ebédelni, aztán meg pakoljunk, mert holnap utazunk haza, Pestre.

Jóska nagyot lélekzik s aztán rám mordul: Te Pista, akarsz rám várni míg vissza jövök?!

— Hogyne akarnék, — vágott vissza — hát aztán hova akarsz menni, he?

— Hova? pénzért, kölesön!

— Pénzért?... kölesön? Ugyan kitől, te Heródes! — nevetek szűró tekintetében. — hát van neked itt ismerősöd?

— Van, — szól a kalapját szemére húzva, — ven! csak te várj itt rám a padon, hozok pénzt!

— Először azt hittem, meghibbant az esze vagy mi, de ő nagykomolyan unszol, hogy üljek le oda a padra, jön ő vissza, csak várjak! s csakugyan el is ment, elvegyült a néptömeg közé, én pedig mit tehettem mást, hát vártam. Vártam egy órát, két órát, úgy agyonnéztem már azt a lovagszobrot, hogy szinte Vinceze

— Hát először azt tolmácsolta vissza, hogy ő Felsője nem szokott kölesönadni, hanem ad segélyképen ajándékba 200 Goldent.

— S te persze kaptál rajta.

— Nem biz' én, hanem amilyen mély hangon csak tudtam, odaszóltam: Gracias, Majestét! s fejemet ráztam, hogy így nem fogadom el, csak kölesönképen, mire aztán ő Felsője elnevette magát s intett, hogy meglesz, s odaszólt a főudvarmester vagy minek, hogy utalványozzák ki a kért összeget.

— Én pedig, mint Don Cäsar, büszkén meghajoltam e szavakkal:

„Üve Majestét, ik zal er hem mijn leven lang dankbaar vor tiju“ — eltávoztam, de utánam jött egy úr, bevezetett egy nagy díszes terembe, onnan a pénztárba, irtam egy nyugtát, melyben „kölesönképen“ felvettem 200 Goldent s ezzel idejöttem. Hát biz' míg ezzel elkészültem, egy-két óra beletelt, hanem most már van pénz, utazhatunk bátran haza — Pestre!

S másnap jöttünk jókedével, pénzzel haza, vissza szép



—♦♦ Addsa rózsám egy kortyot! ♦♦—

Jóskát képzeltem már látni „Don Juan a köszobor vendég operába“, de Jóska nem jött.

Visszamentem, hát a szállóban meg is ebédeltünk s ott ülünk künn a szálló terraszán, mikor nagy robogva bérkocsi áll meg előttünk és Vinceze Jóska lép ki belőle, a kocsisnak pénzt ad, ahogy meglát benünket, közénk ül.

— No, ripacs! van ám pénz! ide nézzetek! — s ezzel kimarkol egy csomó pénzt (200 Golden) s odateszi elénk. — „Hej, Monamis Allons!“ — s rendel pezsgőt, ebédet.

— Hol vetted azt a csomó bankót. Jóska? — kérdezzük in corpore — kit pumpoltál meg?

— Kit? — a királyt!

— Csak nem bolondultál meg, te gyerek?! Beszélj komolyan!

— Hát ugy beszélék! Ez volt az egyedüli ember, akit ismertem a színházból!

— Hogy csináltad ezt, te szerencsétlen droguista?

— Hogy? hm! — hát audienciára jelentkeztem s beengedtek ő Felsője elé. Ott aztán megmondtam, hogy Sire, magyar színész vagyok, elfogyott a pénzem s nem bírok visszautazni Pestre, kölesönözzön 100 Goldent.

— S a király adott?

Magyarországba, édes szülőföldünkre. Vinceze Jóska azóta meghalt, a király kölesönét persze nem adhatta vissza. Ha élne, talán még egyszer kérne kölesön — ha kapna.



RÖPKE GONDOLATOK.

A mai világban az embernek a tisztességét a vagyoni állás szerint mérik.

Pedig hány nagy vagyon van, mely *nem tisztességes* uton szerzettetett!

*

A szerelem sokban hasonlít a virághoz, abban is, hogy ha gyorsan fejlődik, nem hajt elég mély gyökeret, ha pedig későn nyílik, hamar elhervasztja az őszi dér.

*

Az erény, az öntudat és a szorgalom amaz egyesített háromság, melynek erején megtörik a rosszakarat hatalma.

Nagyvárady Myra.



Szél „Egy pusztai kislány“-hoz.

Kedves kis rajongóm!

Itt a nyilvánosság előtt nyilatkozott meg romlatlan szívének spontán rajongása az írónő iránt, ki elég szerencés volt megtalálni tiszta lelkéhez az utat és itt a nyilvánosság, itt e lap általam oly nagyrabecsült olvasói előtt jövök kegyedhez, hogy megköszönjem hízogató szavait.

Boesánat, nem jól fejeztem ki magamat! Nem *hízogató*, hanem *elismerő* kifejezést kellett volna használnom, mert hozzám intézett szavaiban annyi keresetlen őszinteség, annyi bájos egyszerűség van, hogy azt félreérteni nem is lehet.

Az írói pálya nem könnyű mesterség, melyen csak úgy könnyedén, dalolva, tánczolva haladunk végig, hanem küzdelmes életezél, hol tövissel és virággal vegyesen találkozunk. Én, hála a Gondviselésnek, azok közé a kiválasztottak közé tartozom, kiknek az utóbbiból jutott bőven. Érdememen felül becéztem ez a jó kedves publikum, melynek én hála kifejezéseül mindig szívem vérvél írom munkáimat.

Igen, Énsohasem írok egyetlenegy szót sem,

nak az úton, melyet sikamlóssá tett a modern fogalom és mentől kiméletlenebb kezekkel tépik szét az oltárt, hova mi imádkozni járunk.

Ma már legnevesebb írónk könyvét is (ha *fehérbe* is van kötve), nem ajánlatos felvágatlanul egy fiatal leány kezébe adni s a színlapon meg ugyancsak nézzük meg, hogy a modern urak és hölgyek (Osztrigás Miczi, Asszonyregement, Csintalan férjek, A férj vadászni jár stb.) nem dorbézolnak-e ott a mai színpadon, mert ezekkel bizony mondom, nem jó tisztességes embernek ismeretséget kötni.

Hogy hová viszen, hová sülyed ez a modern áramlat, ki tudná megmondani!? A miazmákat épen azok terjesztik, az erkölesi élet sirját azok ássák legmohóbban, kiket a végzet a *kiválasztottak* nimbuszával díszített fel. Azok, akiknek kötelességük volna lángpallóssal állani a vesztébe rohanó emberiség útjába és azt kiáltani: ne tovább!

Nem ezt teszik. Ellenkezőleg, oda állanak az elvadult tömeg elé és azt ordítják tele torokkal: utánam!

Hova vezet ez, hová sülyed még az emberiség?

Én rettenetesen elitélem ez irályt. Ugy tartom, hogy az író és művész Isten letéteményese, aki missziót végezni van kiküldve és minden szaváért felelős az Úr előtt, ki őt kiváltságokkal ruházta fel.



—••• Délibáb a Hortobágyon. •••—

hogy abba ne öntsem belé egész lelkemet. Czéлом van. Keresem az utat a nemes, fennkölt, romlatlanlelkű emberek szívéhez, akik még léteznek e romlotterkölesü világban és akiknek egy elismerő szava többet ér előttem a világ minden aranyánál, gyémántjánál.

Ez, ez az én czéлом. Belopni szíveikbe eszméimet, megvenni tiszta szívük dobogását és magammal vinni őket (ha csak pereczekre is) egy tisztább, magasztosabb szférába, hol az eszmény az örökszép fogalom az uralkodó elem.

Ma már kétféle irály küzd egymással az irodalomban, művészetben, társadalomban és Isten tudná megmondani, hová vezet a vég! *Eszményekért* harcol egyik, *anyagért* a másik és mindenik teljes erővel védi igazát. Korunk szecsessziós szelleme a realizmus felé hajlik és úgy söpri maga előtt az emberiséget, mint a fékvesztett áradás. A közel jövőt sötétnek, komornak látom, a mi csillagunk alig pislog át a ráborult ködön, de amott keleten halványan piroslik már a feltámadás napja és hogy kisül ragyogó fénysugárral, hiszem rendületlenül.

Ott állunk már, hogy bizalmatlanul veszünk kezünkbe minden új könyvet, bizalmatlanul megyünk színházba, társaságba, mert nem tudjuk, hogy melyik pillanatban kénytelenítettünk (az uralkodó eszmék folytán) elpirulni.

A hatást a frivolitásban keresik és abban találják a nagyság mérlegét; ha mentül fékezettlenebbül rohan-

Ugy tartom, hogy kötelessége a jót, szépet terjeszteni és nem belefetrengegni a sárba, piszokba és úgy állani a hívő közönség elé, mintegy mutogatva, hogy: ime, így néz ki a mai korbéli látvány, mely Isten különös akaratából küldetek e földre: jöjjetek utánam! Elvezettek a Lethe-vízéhez, az üdv forrásához.

És az emberiség rohan vakon a bálványok után s nem számol vele, hogy ami a lejtő végén vár reá az a mélységes sártenger, melyből kilábolás — nincs.

Am én félreállok a rohanók útjából s ha egyedül maradnék is, küzdeni fogok czéломért utolsó lehelletemig.

De hála Isten, nem vagyok egyedül! A kegyed tiszta lelkének megnyilatkozásában egy nagy tömeg bizalma szól hozzám és én boldognak mondom magamat, hogy nem éltem és nem irtam hiába.

Vannak még, kik a nemesért, szépért lelkesülni tudnak.

És most köszönöm önnek, kedves kis rajongóm, hogy édes szavaival nekem alkalmat adott rá, hogy ezeket itt a nyilvánosság előtt elmondhassam!

Harmath Lujza.





◆◆◆ Az'édess viszontlátás. ◆◆◆



— Kedves ajándék. —

Esti harangszó.

Az est komor harangszavára
Szívem remegés tölti el:
Siet az élet, gyönyörének
Minden esepjét élvezni kell.

Oh, hány bohó dőlt már a sírba,
Aki soha nem szeretett;
És most a fűszál s vadgalampár
Kacagja álmai felett...

Hát így megy ez! Elfut az élet,
Alig alszanak a jámborok...
Virág lehull, a lomha vén föld
Nagy hasztalan tovább forog.
S nem nyújtja többé drága csókra
A lányka édes ajakát,
Míg a harangszó elmúlóba
A temetőn suhan át.



Végző szó.

Ma énnekem, holnap talán neked
Rendel koporsót a nagy változás
És zeng a bú újabb gyászéneket.

Ajkaidat, amely még ma tépdesi
A szerelem mézédese csókjait:
Holnap letépi a sír férgői.

Szívedet, mely ma engem eltipor,
Oly büszke, gögös, olyan megvető:
Fölfalja majd a ronda földi por.

És a gyönyör, a menny hová marad?
Hová a kín, az örjögő pokol,
Az üdvözülés vagy a kárhozat?

Ha az enyészet rajtunk elborúl,
Mint elborúl a tél a föld felett:
Egyenlők leszünk változatlanul.

Hiába voltunk bátrány, — elhagyott:
Nem érezzük inádlást, megvetést,
Mikor emlékünök is régen halott!

Dura Máté.



Férjjelöltek vizsgája.

Irta: Csillag Máté.

Várady Dömötör fővárosi háztulajdonos megtömö-
gette csibukját és bodor füstkarikák eregetése
között végignézett a három versengőn.

— Hüüm! Izé! Hát mindahárman az én egyet-
len leányomnak, Amandának akarjátok a kezét, ecsém?
Az sok volna a jóból, még ha a törvény nem is til-
taná. Hogy én válogassam ki közületek az igazit?
Bolond beszéd ez! Megmondta már rég az én néhai jó
tanár barátom, Bodolay László, Mező-Túr városában, hogy:
„Abból, hogy sok ember számár, nem következik, hogy
sok számár ember.”

Ad captám: Abból, hogy minden férj férfi, nem
következik, hogy minden férfi egyben jó férj is lesz.
Azért hát leányom kezéért versengő ifju ecsém,
nektek le kell tennetek a férjjelöltek vizsgáját. Aki
szekundát kap, az obsitot is kap. Aki kiállja a
vizsgát, az kapja az Amandát feleségül és möringul egy
háromemeletes házat a körúton. Punktum!

Most pedig alászolgálja, mert én csibukszivás után
szunyókálni szoktam. Punktum!

Vagy úgy? Hogy miből áll ez a férjjelöltek vizs-
gája? Hát meg szokták a tanárok előbb mondani a
kérdéseket? Ugy-e nem.

Három egymásutáni napon, egyenkint legyetek itt
ecsém, pontosan déli 12 órakor. Punktum!

Másnap pontos időre beállított az öreghez Hajmássy
Elek földbirtokos. Az öreg szó nélkül czipelődik fel.
Kalapot, botot vesz.

— Gyerünk, ecsém!

— Hová?

— Mi közöd hozzá!

És vitte az öreg különöz a kérés az Andrassy-
utra. Ott szép, lassu tempóban sétáltatta maga mellett
az ámuló-bámuló Eleket pontosan egy óra hosszáig.

Elek csak annyit vett észre, hogy ahányszor ő
valaki ismerősével találkozik, aki neki, vagy akinek ő
köszön, az öreg morog vastag bajusza alatt. Mintha
számolna: 4 jó — 10 rossz. Később 18 jó — 31
rossz. 27 jó — 73 rossz. Ez éppen 100. Mehetünk,
ecsém. És elővette notizkönyvét, beléjegyezte pontosan
Hajmássy Eleknek van 27 jója és 73 rosszja.

— Mit jegyez bátyám uram?

— A kalkulosodat ecsém!

Másnap ugyanígy megsétáltatta Bodroghy Jóska
telekkönyvvezetőt. Őt is éppen ily alakban osztályozta
a végén 46 jó — 54 rosszal.

Ez is hiába kíváncsiskodott nála.

A harmadik napon Thury Kálmánt sétáltatta egy
óra hosszáig, ennek 79 jót és 21 rosszal jegyzett a kis
könyvébe.

Azután maga elé rendelte a három kérés.

— Nahát, meg volt az első alapvizsga. Ezen
Thury Kálmán kapta a legjobb osztályzatot. Gratulálok,
ecsém!

— Nem értitek az egészet? Pedig egyszerű dolog.
Meg akartam tudni, hogy melyikötök milyen becsülés-
ben áll a világ előtt. Erre az utezáni köszönés meg-
figyelése a legalkalmasabb.

Neked, Elek ecsém, 100 ismerős közül csak 27
köszönt előre, míg te 73-nak előzted meg a köszöné-
sét, tehát sok ember ismer; de kevés becsül.

Jóskának már több becsülője van, mert 100 is-
merőséből 46 érdemesítette előre köszönéssel.

Kálmán győzött; mert 100 ismerőséből 79 előre
köszönt neki és így, aki ismeri, legtöbb érdemes ember-
nek is tartja.

De csak az egyik vizsgán győzött a Kálmán, a másikat leányom, Amanda előtt kell letennetek és bizony ott megbukhatik ő is. Erre a második vizsgára ti megbukottak is nekimehettek, talán a javítóvizsga sikerül.

És másnap Elek újra sétált az utcán; de ezuttal Amandával, a gyönyörű, szecsessziós hajadonnal. Csevegtek zenéről, színházról, szerelemről és közbe-közbe kalapokat vásárolt Amanda kisasszony. Már három kalapskatulyát czipeltek Elek végig az utcán, mikor Amanda a negyedik kalapüzletbe akart bemenni. Elek rémülve int magához egy hordárt és átadja neki a skatulyákat.

Amanda ajkbiggyesztve kísérteti magát lakásáig és kijelenti, hogy Eleknek felláradnia . . . kár volna.

Másnap ismétlődik a séta Jóskával, ugyancsak kalapvételekkel. Ő már négy skatulya czipelésig türi: azután bérkocsit int elő.

Csak Kálmán volt kitartó. Ugy belemerült Amanda szép szeméinek tekintetébe, oly édesen elmámorította a szép leány hangjának szívet rezegtető zenéje; hogy észre se vette a nyolcz kalapskatulyát, melyet Amandája vivésre rászózott.

— Maga Kálmán feljöhet és itt is ebédelhet nálunk, kedves jövendőbelim!

Várady Dömötör örömmel gratulált leendő vejének. — Kiállottad a második vizsgát is! A mai házassági boldogságnak egyik sarkalatos feltétele, hogy a férj ne irtózzék a sok kalapskatulyától.

Megvolt a lakodalom és — tudja Isten, hogy fordult egy évre már a sor, — de a férjének, mindenki köszönt, csak éppen az apósa nem, és a pletyka szobacziézusok éles nyelvei szerint — a sok kalapskatulyát az asszony eldugdosta, mert a férj ezeket nagyon gyakran nejének fejéhez . . . vagdosta.



Egy megtört szív utolsó reménye.

Irta: **Tölgyesy Mihály.**

(Vége.)

Ígaz! Ezt kegyed többször mondta! Könyvekből is úgy tanultam! Ragyogása még az üstökösésillag fényénél is nagyobb volt. Halandó embernek soha nem volt oly fényes pályafutása, mint neki! Lábai alá gyürte fél Európát és a világ legfényesebb koronáját tette fejére.

— Igen, igen! — bölintott fejével lelkesülten a grófné. Látom, hogy fogékonyelkű tanítványom vagy! Nos, ez a tündöklő üstökösésillag, a nagy korzikai, a hasonlíthatlan Bonaparte Napoleon — a te ősöd.

Emanuel de S. nagy szemekkel bámult rá.

— Csodálkozol, ifju barátom? Mindjárt megmagyarázom. Nem is kell nagyon messzire visszamenni. Emlékszel Eugénia császárnéra, ki páratlan szépségével és ragyogó szellemével a Tuillériák palotájába XIV. Lajos fénykorát varázsolta vissza! Eugénia adta az irányt egész Európának! Minden szem csak őt leste. Ami a Tuillériákból jött, az törvény volt, mindenk ahoz alkalmazkodott.

— És az ő dicsősége is elmúlt! — mondá gyanúllanul, sőt bizonyos szarkazmussal az ifju.

— Elmúlt, mert elvesztettek egy hadjáratot! A császárné elvesztette férjét, kinek a fejéről lehullott a

császári korona, elvesztette fiát is, kibén bizott, hogy az elvesztett koronát vissza fogja szerezni.

— Tudom! — felelt merengve az ifju. Lulu volt a neye. Anyjával együtt ő is a számkivetés kenyerét ette Angliában. Ekkor kitört Afrikában a zulu fölkelés. Anglia csapatokat küldött le Afrikába a fölkelés leverésére. Lulu herceg dicsőséget szerzendő, résztvett az expedícióban! És nem tért vissza többé. Kémszemle alkalmával váratlanul zulukafferek lepték meg őket és egyikük a hercegbe dőfte dárdáját. Az a fekete vadember aligha tudta, kit ölt meg.

— De te se tudod, fiatal barátom! Az a herceg a szegény Lulu, anyjának egyedüli reménye és büszkesége, ki hivatva lett volna a Napoleonok régi fényét helyreállítani, kitől anyja azt remélte, hogy az ő oldalán fog még egyszer bevonulni a Tuillériák fényes termeibe — ez a Lulu atyád volt!

Határtalan meglepetéssel nézett rá az ifju. De aztán fanyar mosoly jelent meg ajakán.

— Kegyed csak tréfát űz naivsággal! — mondá. — Ugy mondták nekem, hogy atyám igen szegény ember volt. Ha jól emlékszem, Kelly Willie volt a neve és mellbetegségben halt meg.

— Ő csak nevelőatyád volt! — A valóság ez: mielőtt Lulu herceg Afrikába ment volna, ismeretsége volt egy szegény varroleannyal, kit őszintén szeretett. Eugénia császárné mítsem tudott a viszonyról; te akkor már életben voltál és Lulu herceg elestével anyád a legnagyobb nyomorba jutott: voltak tőle levelei, miket drága ereklyék gyanánt őrzött. A szükség végre arra kényszeríté őt, hogy a levelek alapján Eugénia császárnéhoz folyamodjék segélyért. Meg is kapta, de nem teljes mértékben. Később egyik komornyikához adta nőül anyádat — miután előbb egy bizonyos pénzüsszeggel kielégítette őt.

Emanuel sápadt arcczal, lihegve figyelt erre az elbeszélésre. A legellentétebb érzelmek kifejezése látszott rajta.

— Ah, ez lehetetlen! — kiáltá.

— Ifju barátom! — mondá ünnepélyesen a grófné — azt hiszem, még sohasem adtam okot rá, hogy szavaimban kételkedj. Lulu hercegnek vérszerinti fia vagy! Kelly csak nevelőatyád volt. Halála után anyád ismét szegénységre jutott, de a nyert végkielégítés után többé nem kérelmezett és Ausztráliába ment, ahol valami állás kínálkozott számára. Te pedig egy intézetbe kerültél. — Eugénia császárné ezt megtudva, mégis kíváncsi volt látni unokáját. Felkereste az intézetet, látott téged és megtetszettél neki. Felejthetlen fiának sok vonását vélte fölfedezhetni arczodban. A szív megmozdult benne s e perctől fogva gondodat viselte. Neveltetésed befejeztével rám bizott téged, hogy vezesselek az élet veszedelmes utain.

Pillanatnyi szünetet tartva, mélyen szemébe nézett az ifjunak s folytatá:

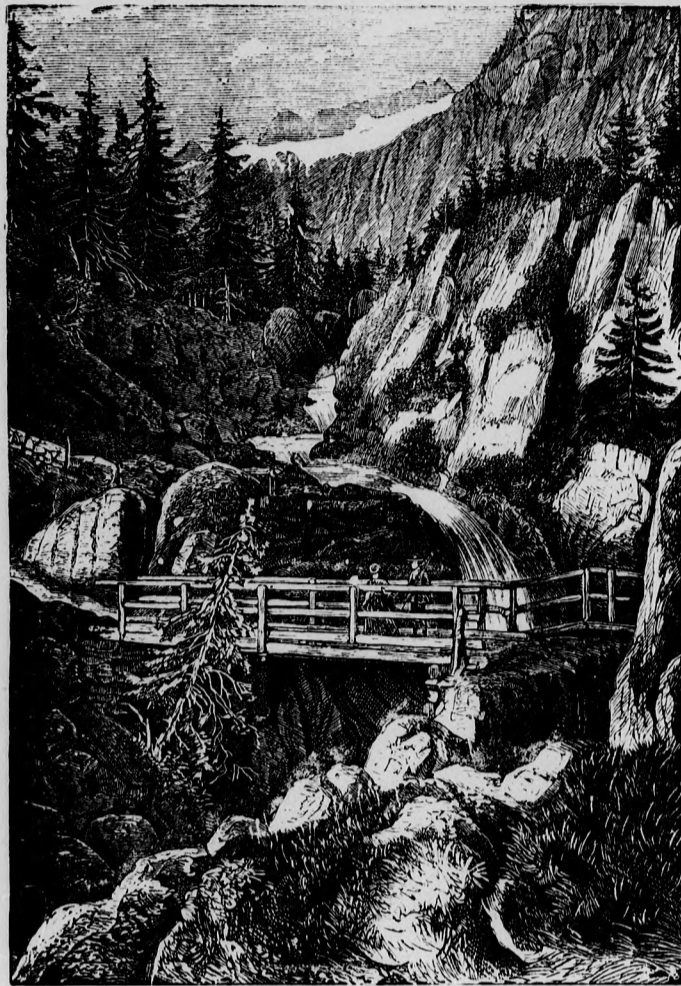
— Emanuel! Most te vagy a boldogtalan császárnénak, vérszerinti nagyanyádnak egyedüli reménye. Tőled várja, hogy visszaállítsd a család régi fényét.

Az ifju megdöbbenve nézett rá.

— Én? — kérdé és a szó szinte elhalt ajakán. — Én??

— Igen, te! Most tehát érted, miért nem szabad Clementint elvenned?! A császárné reád szándékozik hagyni egész vagyonát, de csak úgy, ha egy igazi vérbeli hercegnőt veszel nőül! Akkor, oh akkor itt lesz az idő, hogy a nagy czél megvalósításán munkálkodjunk! Érz-e magadban elég erőt?

Az ifju hallgatott. Ugy érezte magát, mintha felhőkből pottyant volna alá. Ő lenne arra hivatva, hogy visszaállítsa a Napoleonok régi fényét! Mily rémitő



— Tarpataki vizesés. —

feladat! Szive összeszorult, feje lehanyatlott, lélegzete akadozott.

Végre fölemelte fürtös fejét és megindító fájdalommal szólt:

— Legjobban szeretném, ha *nekem visszaadnák anyámat!*



LIVIA.

— Elbeszélés. —

Írta: **Domány Kornélia.**

Kelen Zsiga dr. rendelőórájának vége volt. — Fáradtan dőlt végig a pamlagon. Arczkifejezése elárulta, hogy mélyen gondolkodik. — Halk kopogásra rezzen fel.

Eljött! — mondá nyugtalanul.

Meg kell lenni — suttogá, — nem tehetek másképp!

És nyugodtságot erőltetve arczára, kinyitotta az ajtót.

Fiatal, karsú leány lépett be. Felemelte a fátyolt arczáró s mosolyogva nyujtott kezét a doktornak.

— Megkaptam levelét s amint látja, teljesítém kérését.

Nagy, sötét szemeivel végtelen szeretettel nézett a doktorra, de piros kis ajka megszűnt mosolyogni, midőn annak hideg tekintetével találkozott.

A doktor betette az ajtót és ridegen szólt: Foglajon helyet, kisasszony!

A fiatal leány meglepetten nézett rá s szép arczát pír borította. A hideg hang lepte meg. Nyájasabb, barátságosabb megszólításhoz volt szokva.

— Kinos csönd állott be. — Majd megszólalt a férfi. Igen, irtam kegyednek s kértem, hogy jöjjön fel rendelőóráim után.

Tudtam, hogy el fog jönni. Én nem mehetek kegyedékhez, mert feltűnnék, pedig szükséges, hogy elmondhassam azt kegyednek, amit elmondani akarok s szükséges, hogy kegyed nyugodtan meghallgasson!

— Közelebb lépett a leányhoz s most, midőn annak kezét kezébe véve, arczán mély meghatottság látszott s hangja gyengédebben csengett, midőn folytatá: Livia, kérem, ne haragudjék mindazért, amit most mondani fogok. Nem tehettem másként... meg kellett lenni! Tegnap csendben eljegyeztem Vértesi Margitot, a gazdag Vértesi gyáros leányát!

— A leány arczán a pirt mély sápadtság váltotta fel s kezeit a férfi kezéből kiszakítva, felugrott.

„Zsiga! ez nem lehetséges! — Ugy-e hogy nem igaz! Mondja, hogy csak tréfa volt, hogy csak próbára akarta tenni bizalmamat, Ugy-e ugy van, óh, mondja hamar és ne gyötörjön!

Hisz tudom, hogy maga engem szeret és tudja azt is, hogy én mily nagyon szeretem. Ezzel a tudattal nem jegyezhettem el Vértesi Margitot, azt a gögös, hideg teremtetést, ki csak ruháit és ékszereit szereti s kívül ön sohasem törődött.

— Hisz csak a multkor is mondta, hogy Vértesi Margit egy sziv és szellem nélküli báb, ki nem képes egy férfit boldoggá tenni. És most el akarná velem hitetni, hogy eljegyezte és nőül veszi? Oh, az nem lehetséges, hogy nekem ne szabadjon öntől többé szeretnem... Nem, azt nem tudnám túlnéni!

Kimerülten dült a karszékbe és zokogott. A férfi egy könyvet törölt ki szeméből. Azlán erőt vett saját fájdalmán és a leány kezét gyengéden levette arczáról.

Liviám, hallgasson meg nyugodtan és aztán ítéljen el, ha tud!

Igaz, Vértesi Margitot nem szeretem s maga nagyon jól tudja, mennyire szeretem és imádom kegyedet. Én is tudom, hogy kegyed szeret engem és mégsem lehetünk egymásé! Családi és anyagi körülményeim kényszerítenek, hogy gazdagon nősüljek. Azaz, — tört ki belőlem keserűen — hogy magam a legtöbbet igézőnek eladjam. Szégyennel és undorral lökném el a gondolatot magamtól, de ott vannak szegény szülőim, akiket segítenem kell!

Édesanyám már hosszabb ideje betegeskedik, kényelemre és a leggondosabb ápolásra van szüksége. Felnőtt nővérem van otthon, ki tőlem várja jövője megalapítását. Apróbb testvéreim vannak, kik tőlem várják neveltetésüket. Adósságaim vannak, melyeket csak Vértesi Margittal kötött hazasságom által egyenlíthetek ki. Már most mit csinálnék, ha egy szegény leányt vennék nőül? Vétkezném szüleim ellen, kiket nem segíthetnék, kiket támogatnom első és legszentebb kötelességem. Igaza volt, midőn előbb megjegezte, hogy Vértesi Margitot nem szeretem és nem szerethetem.

Igaz, Livia, hogy őt nem szeretem s nem is szerethetem már azért sem, mert egyedül magát szeretem.

A leány már nem sirt. Tágra nyílt szemekkel nézett a levegőbe. Ajkát összeszorította, mintha ezáltal akarta volna visszaszorítani a fájdalmat, mely keblét koronkint szétfeszíteni készült.

— A doktor ezt látva, izgatottan járt fel s alá a szobában.

— Livia! tudom, hogy szeret, de maga még fiatal és el fog felejteni. Én tőlem mai nappal a boldogság végkép eltávozik, míg maga még nagyon, de nagyon boldog lehet és lesz is.

E szavak, mint villámütés érintették a leányt.

— Elfelejteni? — Nem, Zsiga, nem fogom elfelejteni soha! Ezt a szerelmet, mely boldogságom, gyönyöröm, életem és mindenem volt, melynek minden gyönyörteljes perceit óriási gyötrelmekkel fizettem meg, melyért semmi fájdalom, semmi szenvedés nem volt sok, hogy e szerelmet birjam s midőn azt már birni véltem, midőn már az csaknem enyém volt, midőn a legnagyobb boldogságot ismertette meg velem, most akar kirántani abból, hogy a kétségbeesésbe dobjon?

— Liviám, — suttogá a doktor, — a leány kezét esókokkal halmozva el, Liviám! Hát azt hiszi, hogy én nem szenvedek, hát azt gondolja, hogy énnekem oly könnyű lemondani boldogságomról?! Tudna engem tovább is tisztelni, becsülni, ha mint gyermek, megtagadnám szüleimtől a támogatást, melyet csak tőlem várhatnak, melyet, habár saját boldogságom árán is, meg kell szerezni nekik. Tudom, a kegyed nemes, jó szive meg fog érteni engem s meg fogja bocsátani azt a fájdalmat, melyet kénytelen vagyok okozni.

Nézzen rám s mondja, hogy nem ítél el és megbocsát, hogy nyugodt lesz és az én kedvemért igyekszik felejteni.

A leány hirtelen kiszabadítja magát a férfi karjaiból s nyugodtan nézett szemébe.

Bocsássa meg gyengeségemet, — mondá — mely erőt vett rajtam, de amint látja, már elmúlt s ismét nyugodt vagyok. Igaza volt. Midőn köztem és szülei közt kellett választania, nem volt szabad haboznia, hogy melyiket válassza. S midőn elég ereje volt ahhoz, hogy saját akaratát legyőzze s csak a szülők iránti kötelességét tartá szem előtt, midőn elég ereje volt ahhoz, hogy szülei kedvéért lemondjon arról, akit szülői után a legjobban szeret — akkor helyesen cselekedett.

Ha rövid ideig is, de nagyon, nagyon boldog voltam. És e boldogságot maga adta Zsiga, de az ezt követő bánatot is.

— És míg ajka mosolygott, szemei megteltek könnyekkel. Adja Isten, hogy Ön igen boldog legyen! s így ezt tudva, könnyebben fogom elviselni sorsom.

Mindketten könnyes szemekkel álltak egymással szemben.

Köszönöm, nagyon köszönöm, hogy nem ítél el és nem válik haraggal szívemben tőlem. Ne váljunk úgy el, hogy e válás, mint szomorú emlék maradjon vissza szívünkben, hanem mint egy édes pillanatra kelljen majd visszaemlékezünk, mely örökké éljen emléktünkben . . . S midőn oly szomorúan nézett a leány szemébe, az reszketve hajtá szép fejét a férfi vállára s ajkai halkán suttozták „Legyen . . . utóljára.”

Egy édes, utolsó csókban találkoztak ajkaik . . . a búcsúcsókban!..

II.

Nagy pompával ünnepelték Dr. Kelen Zsiga és Vértesi Margit lakodalmát. A templom előtt hosszú sorban álltak a fogatok, melyekből a fehérruhás koszorusleányok vígan ugrottak ki vőfélyüktől követve.

A fiatal pár az oltár elé lépett.

A hátulsó padokon most egyszerre zúgás hallatszott és tolongás támadt.

Egy fiatal lány lett rosszul, — hallatszott jobbról és balról — valószínűleg a nagy forróságtól. — A lányt kivitték s tovább senkisémm törődött vele.

Jó emberek elvitték őt haza.

. . . Livia erős próbára tette szívét. Elment az esküvőre.

Az utolsó padban meghúzódott.

Midőn Zsiga a menyasszonyával karján belépett, s Livia látta, mily sápadtan lép a mosolygó menyasszony mellett, érezte, hogy egész testében reszketni kezd.

. . . Eszébe jutott a búcsúzás . . . Egy pillanat alatt átélte rövid boldogságát. Eszébe jutottak azok a boldog, édes órák, midőn nem gondolkodva a jövő felett, csak a jelennek éltek, midőn mindketten azt hitték, hogy semmirem képes szerelmüket megszakítani. — Tudta, hogy Zsiga szereti őt.

. . . Még most is érezte a búcsúcsókot ajkán . . . még most is égette ajkát . . .

. . . Most hirtelen felriadt ábrándozásából . . .

A pap, a fiatal párnak előmondta az esküt.

— Az ő szemei előtt most minden elhomályosult . . . mintha vaskezekkel szorították volna össze szívét, többet nem tudott magáról — egy gyenge sikolylyal összeesett. — És így vitték eszméletlenül haza.

S így feküdt eszméletlenül órákon át.

Édesanyja zokogva ült ágya mellett.

Az öreg házi orvos, ki Liviát még kis gyermekkorá óta ismerte, szomorúan esővalta fejét.

— Szívbjaj! Szegény édes anya! Nemsokára elveszted

egyetlen gyermeked, egyetlen leányod! De az életben mindenkinek kijut a szenvedésből.

— Livia érezte, tudta, hogy nem sokáig fog szenvedni, elmúlnak szenvedései örökre . . .

Nagy nehezen feltámaszkodott, tollat és papírt kért.

S bár alig tudta kezébe tartani a tollat, minden erejét összeszedve írni kezdett. A toll reszketett gyenge kezében, s minden szó után pihenni kellett, hogy összeszedje erejét.

Végre befejezte a pár sort, s aztán könnyező szemmel esővalta meg a levelet. Alig, hogy megtudta még czimezni, aztán szívéhez kapott, a toll kiesett kezéből.

. . . Most már igazán boldog volt, megszűnt szenvedni! . . .

III.

Dr. Kelen Zsiga ma érkezett meg nejével Nápolyból, hová mindjárt az esküvő után elutaztak.

Íróasztalán halomban feküdtek a levelek és gratulációk, melyek az alatt az idő alatt érkeztek, míg ő nászuton volt. Még nem is ért rá azokat elolvasni, annyira igénybe vették patiensei.

Aztán az íróasztal elé lépett és elővette a leveleket.

Most egy gyászjelentést pillantott meg. Kezébe vette, merőn



Ő soká késik . . .

nézett a fekete keretű lapra, aztán megtörten hajtotta le fejét. Én Istenem! — tört ki belőle — tehát teljesítéd kérésem, tőlem elvetted minden boldogságomat, s őt nagyon boldoggá tetted! Boldog, mert már nem kell szenvednie, boldog, mert már nem érez!

— De ki tudja, mily szívfájdalmak közt vált el az élettől?

Óh, Livia!

— Vadul ugrott fel, széthányta a leveleket, s most kezébe jutott Livia levele. Megismerte az írást, egy felkáltással emelte ajkaihoz. Aztán hirtelen felszakította a borítékot.

Alig olvashatóan voltak e pár sorok írva, látszott, hogy reszkető kezek, végső erejük megfeszítve bírták csak papírra vetni:

„Érzem, hogy nem látjuk többé egymást. Isten megkönyörül rajtam, s megment attól, hogy élnem kelljen. Nekem az élet már csak kín és gyötrelm lenne. Boldog az, kinek már nem kell e földön szenvedni és örök pihenésre, örök nyugalomra térhet.

Az ábránd esalfa kód — Az élet bús tragédia — Meghalni kín — Élni szenvedés — Születni: nyomorult hiba!

Óh, Zsigám, mily sok igazság van e pár sorban! De nekem csak élni szenvedés, meghalni nem kín, mert megment

az élet szenvedéseitől. És ebben Ön meg fog nyugodni, mert tudja, hogy most már boldog vagyok! Legyen róla meggyőződve, hogy utolsó pillanatig is Önt áldja, ki még a síron túl is szeretni fogja

Livia.

A könnyek, melyek óriási sulyként nehezdedek szívére, most végre kitortek szeméből és Livia levelére hullottak, melyet áhitattal csókol meg. Talán éppen azt a helyet érték ajkai, melyre Livia búcsúcsókját lehellte . . .

Ismét ajkaihoz vonta a drága sorokat, s csókjaival halmozta el. — Én istenem! adj erőt, hogy elviseljem az életet, s beletnyugodjam sorsomba! Igazad van, Liviám! Az élet szenvedés, meghalni kin, — Születni: nyomorult hiba . . .



Zagyva humoreszk.

Írta: **D'Amant Leo.**

Nagyapámat nem ütötte le a hajókötél, nagyanyám ellenben tábornokné volt, ezt tehát jögezzimnek tekintem — és tárczát irok.

Elhatározásom szilárd, és megingathatlan, mint egy ház. Ezalatt nem „egyházat” értek, mert ez jogilag nem „ingatlan”.

Praemissis praemittendis, ekként előrebocsátottam volna az előrebocsátandókat, rátérek kisdéd tárczám tulajdonképpeni tárgyára, mely arról nevezetes egyrészt, hogy nincs, másrészt, mert olyat, ami nincs, megírni sem lehet, ez vezetett arra a gondolatra, hogy hát megírom őt.

Ha Önök is így vélekednek, akkor köszönettel kell hogy legyenek érette, mert a politika himes mezejére tornyosuló fellegekből kibontakozó vélemények sem lehetnek olyan fenkölt konkludálásuk, mint aminőnek ezeket jómagam is képzelem.

Megértették, kérem?

Én, nem. És lássák be kérem, hogy ez éppen ketőnk között az egész különbség, ha más nincsen.

Amint cikkelyem legelején is bátor voltam kifejteni, nagyanyám tábornokné volt, és így egész bátran hozzászólhatnék a legfontosabb katonai kérdésekhez is, de elvből és okhiányból nem teszem.

Bár őszintén szólva, a huszársághoz értek legjobban, mert nagyanyám férje nemesak gyalogsági tábornok volt, hanem a feleségének a férje is, vagy megfordítva, ha így jobban tettszik.

Fontosnak tartottam ez utóbbi axioma felállítását, mert vannak (kérem e szót félre nem érteni) manapság még olyan asszonyok is, kik magáról azt állítják, hogy ők felesleges férjeik feleségei.

Éppen erről folyt a szó legjavában, amikor tárgyalásunk közepén, és az erkélyszoba ajtaján benyt az erdőcsész, maga előtt tuszkolva három vadorzót. Martiális alakja (az erdőcsészöket a novellákban állandóan ilyenekkel tisztelik meg) és keresztbevetett lába, fegyvere lábhoz téve, elég garantiát nyújtottak aziránt, hogy a három jómadár „megszökési kísérletének teljes eredménytelensége iránti biztosíték, minden tekintetben kielégítő legyen”. (Egyszerű körmondat).

— Báró úr, — szólt a csész, ki nem volt még egészen ősz — e három jómadarat megint vadorzáson kaptam, mit csináljak velük?

— Bizd csak rám öreg, majd elvégzem magam. Jókedvében volt az öreg ur, így szólt:

— Megbotozhatnálak, lezárni, megfenyíteni könnyű dolog volna, de ezuttal elnéző leszek, ha olyat tudtok mondani, amit el nem hiszek. Hát halljuk . . .

— Gyermekkoromban, — kezdé az egyik — lóra kaptam, s az erdőn keresztül vágtattam, amint lovam egyszerre — nem tudom honnan, lösebet kap. Azt tanácsolták, kenjem be a sebet meggyfatorzséból préselt lével, és a seb begyógyul. És kép . . . tovább nem mondhatta, a báró félbeszakította:

— Elég, hagyj abba, tudom már a végét: meggyfa nőtt ki a helyén, ösmerem már ezt a mesét, takarodj innét . . .

Nagy félve a báró elé vándorog a második, valami uti históriát mesélt. Elfáradt, nagy hó volt, lefeküdt, a lovát odakötötte valami kiálló karóhoz. Felébredett, a lovát a torony tetején találta, ő maga meg a templom ajtaja előtt feküdt, a hó elolvadt stb.

— Hallatlan szemtelenség, — rivallt rá a báró, — hisz ezt pimasz gazembere, Münchhausenből puskáztad. Ha te sem tudsz különbet, szólt a harmadikhoz, mindhármukat lecsukatom, és akkor elmegy a kedvetek a vadorzástól.

— Buzakalászkok közé keveredtem, kezdte a harmadik, s amikor az egyikhez hozzáértem, hirtelen magára kapott, és akkorát nőtt . . .

De tovább nem folytathatta, mert a báró így szólt:

— Áhá, felvitt az égbe, akkorát nőtt, ösmerem e históri . . .

— Bocsánat, nagyúr, az én én históriám még csak itt kezdődik — válaszolt a harmadik nagy szerényen. Amint felérte ma mennyekbe, nagy murizás, dinom-dánom folyt ott éppen. Előkelő urak ültek az asztalnál mulatók jó kedvükben, víg poharazás és a szoba közepette.

— Hohó, hisz akkor az én boldogult édesapámat is ott láttad közöttük, lurkó . . .

— Persze, hogy persze . . . ott ült az öreg méltóságos legelül a cigányoknál. Aranyujtásos, paszomántos dolmány volt rajta . . .

Amikor beléptem, abban hagyta az a malaczbanda és az öreg méltóságos úr felkelt, barátságos mosolylyal az ajakán, asztalról-asztalhoz ment — tányérozni . . .

— Hazudsz, pimasz! — rivallt rá a báró mintegy önmagából kikelve s csak most vette észre magát, hogy olyat hallott, amit el nem hitt és jót nevetett a vadorzó tréfáján — elbocsájtotta őket.

Ugyebár egészen jó kis história ez; szellemes kis tréfa és jól van kieszelve, de cikkem elején kifejtettem, hogy olyan tárczát irok, aminek tárgya nincs, hát egyben le is leplezem magamé és kijelentem, hogy mindazt, aminek sem tárgya, sem értelme nincsen, az én tollamból fakadt, így hát állításm helyes. A vadorzókról szóló históriát, Baumbach egy remek ideáljának köszönhetjük s csak azt akartam ezzel bizonyítani, hogy lehet tárczát írni mese nélkül, melynek azonban meséje van, amint hogy hát bizonyosodott az is, hogy e tárcza tőlem van és még sincsen tőlem.

Folytatnám . . . de a linchelés már Amerikán kívül is nyert polgárjogot . . .

Félek hát és hallgatok.

A férfiak gyakran nagyon gyengék, ha észreveszik, hogy szeretjük őket.

*

B. Bajza Lenke.

Az istentől az emberig, az ég és föld között egyedül a szerelem egyesít és tölt be mindeneket. Ez a dolgok kezdete, közepe és vége. Aki szeret, az tud; aki szeret az él; aki szeret, megalazza magát; aki szeret, mindennel megelégszik. Ha a mérleg egyik serpenyőjébe a szerelmet, a másikba az egész mindenséget tennők, a szerelem úgy lenyomná a világot, mint ahogy a vihar elsöpri a szalmaszálat.

Báró Eötvös.



ÁRMÁNYOK HŐSE.

(Regény, egy kötetben.)

Irta: **Inokai Pál.**

(16)

XXV. Megdöbbenés.

Nos, mi történt? A szegény Nina szobaleány jött vissza, be kellett futnia a vihar elől. Szörnyen átfázott megremült a vihar miatt. Erősen kirázta a hideg, ájuldozott, szenvedett... Alig bírtam ápolni, majd meghalt!... Nagyon szeretné látni a méltóságos grófnőt, esedezik, legyen kegyes, hozzá tesétálni. Sok mondani-valója volna, mielőtt meghal, mert erősen hiszi, hogy most meghal. Beteg is szegény.

— Hát miért nem adtak hírt, hogy itt van?

— Mert szegényli, hogy csak úgy elment innen. De újra be akar állni, ha talán felgyógyul.

— No, hát menjünk, dajkám rögtön. Ugyis ki akartam sétálni az erdőben. — Ninát igen szerettem mindig, sajnáltam, hogy itt nem találtam.

Nina lázasan feküdt. Majd ledobta takaróját, majd felránta magára.

Gyenge sikoltással emelte fel fejét, amint Szeréna grófhölgy szelid arcára tekintett fel, mert az oda állt, nézte, azt vélte, hogy szendereg a leány.

— Édes Ninám, csakhogy visszatértél! Látod, én is idejöttem újra gyógyulni. Kis leányom elhalt, és én alig bírom feledni.

— Jaj, nagyon keserves érzés lehet az, méltóságos grófhölgy, ha az anya halottnak látja gyermekét.

Oh, az nagy fájdalom, Nina. Neked arról fogalmad sem lehet. Azért vette el a jó Isten, mert rossz apja volt. Tudod, ő engem ismét megcsalt, elhagyott. Az emberek előtt még örülnék is nyilvánított.

— Oh, Istenem! — nyögte Nina. És tudja a grófhölgy, hol van ő jelenleg?

— Dehogy tudom, elvitte huszezer forintomat, az ügyvéd gyámom ellenkezésére is. Mert tudod, Nina! Szerettem és bízottam benne, de már nem tudok benne bízni többé. Ha még egyszer meglátnám, az az óra talán halálom lenne. Mert megvettem, gyűlölöm teljes lelkemből!...

— Azt hiszem, érdemli méltóságos grófnő! Esedezem, ne méltóztassék rám neheztelni, ha kérdezni merészem, hogy Amália grófnő látta-e valamikor azt a Bernardo, vagyis báró Ewigstein urat?

— Nem látta, mert N... ben Poroszország egyik városában időztünk akkor, mikor utazás közben mostohám gyöngélkedő lett, de nagyhírű volt ott a Bernardo ezirkusza, és atyám igen szerette nézni az effélet, engem is vitt néhány este oda magával. Amália otthon, szállóban maradt komornájával ilyenkor mindig. Ő nem is akarta látni a ezirkuszt. Bernardo rendkívül szép férfi volt... Te tudod a regényt, ő merészt hozzám felhatolni, én pedig leszédültem magas helyzetemből ő hozzá...

— Tudom, tudom. Valjon megvan-e fényképe a grófhölgynél?

— Nem fénykép, ő maga festette le kis képben számomra magát tükrökből. Teljesen hasonlít!... Nevezz ki, Nina, gyűlölöm és mégis magamnál hordom arczképét, hogy meg-megnézzem!... Oly szép arca volt... Oh, azt hittem, igaz, amit hazudott, hogy szerencsétlen száműzött család utóda!...

Ninának mutatta a képet.

— Ez csakugyan ő! — kiáltott fel Nina, merev szemekkel nézve a kis képet.

— De Nina, — hisz te nem láttad Bernardót soha!

— Isten az egekben, bár soha ne láttam volna! Oh, dobja szemétre e képet, drága grófnő! Tiporja össze, de még arra sem érdemes, hogy hozzáérjen lábahegye, nem hogy szíve mellett hordja!

— Leány, megbolondultál?... Mit beszélsz te!

— Azért kéretem ide méltóságodat, hogy beszéljek!... Én félig haldokló vagyok. Megöl a bánat, az irtózat, és egy örült ígéretem, mit belőlem kicsikart ez az ember!

Egyszerre a közeli kis vaskályhához vágta a kis képet, hogy a gyöngyből kirakott kerete összetört, s a kép zuzottan esett a földre.

Szeréna megdermedve látta ezt.

— Mit tettél, te örült teremtés?... Illik én velem így tenni?!

— Ő vele tettemezt! — kiáltá a leány. — Ha Isten segít, őt magát is így fogom egykor összetörni!

— Nina! — szólt borzadva Szeréna, — megkapva a színéből kikelt leány fenyegető öklét. Nina, te nem vagy magadnál.

— Nem egészen, grófnő, az igaz. De meg tudom azért mégis egykor bosszulni az aljas csábító kalandort!... Igen! grófhölgy, ő itt a kastélyban csábított el engem fényes ígéretekkel. Megvarázsolt engem. Oda lettem. És ugyanakkor szépelt ALOJZIA nevelőnőnek, de ez okos volt... Ugyanekkor merészt Amália grófné kegyébe hatolni!... Amália grófné is csak hiszékeny szerelmes nővé törpült el, mint én, a szobaleány! *Most*, oh, hogy mondjam meg ezt grófhölgynék, mint Mannel olasz festőművész Amália grófnénak *völegénye* és együtt utazgatnak kéjelegve külföldön.

Szeréna eddig állva halgatta a leányt, azt hitte, meg van ez örülve.

De amint a Mannel nevet kimondta, felsikoltott. Hisz már hallotta itt ALOJZIÁTÓL, hogy a grófné mint kegyeletébe vette azt a Mannel nevű festőművészt?

Leomlott egy székre az ágy közelében.

Szemei rángatóztak, égtek. Ajkai remegtek, fogai vaczogtak.

(Folytatása következik.)



Csevegés a „Zöld szalonban.”

Nagyon sietek, kedveseim!

Csak ideugrottam egy szóra és kézszerítésra. Búcsúzni!

Megyek Párisba, a kiállításra.

Hát úgy történt a dolog, hogy a szerkesztő ma beállit hozzám és odaszól:

— No, öregem, pakolni és utazni Párisba. A mi kedves előfizetőinknek írj szebbnél-szebb ismertető tárczákat, csévegéseket a kiállítás esodáiról. Kedveskedjünk nekik azzal is, hogy igazi eredeti tudósításokat adunk kezeikből!

— Jó, jó, — felelek — de kivel fogok én ott minden ebéd után alsóskalabriászt játszani?

— Csitt! Az olvasók érdeke az első.

— Csak legalább néhány kedves olvasónóm jönne velem...

— Ugy-e, az ezerhetesek közül, te öreg morgó!

— De legalább a Róbert szolgát vihessem magammal, hogy legyen, aki a csibukomat töltögeti.

A Róbert gyerek rögtön vállalkozik. Jön ő. Hogyne jönne! Már tanul is párisul beszélni. Már tudja, hogy lá mere — lő pere; csak azt nem tudja, hogy lá kutya vagy lő macska kell-e mondani?

Miután megnyugtattam, hogy kutya és macska nélkül is ellehet négy hétig Párisban élni, elkezdett a gyerek pakolászni.

— Sok papírt vigyünk, ugy-e?

— Lehet azt ott is kapni!

— Hát ezeket is elvignyünk?

Odanézek, hát a nebulónak egy maroknyi zálog-cédula . . .

— Nem teszed rögtön vissza, még meg tanálja látni a szerkesztő és előleget kínál a kiváltásra.

— Ühüm, csak lesse — vág vissza az imposztor.

(Egy hang): Mit hoz nekünk Párisból?

— Amit parancsolnak. A mellényzsebemben elhozom az Eiffel-tornyot, a kabátzsebemben a Sándorhidat, a hónom alatt a 3000 személyre berendezett nagy hordót, sőt még egy látkepes levelezőlapot is hozok.

Az a kérdés, hogy gurul majd a korona és vedlik át eltűnedező frankokká.

Az is lehet, hogy utánvételt küldtem magam vissza.

(Egy hang): Muster ohne Werth!

— Hozzon nekem egy női kalapot.

— Hozok: kalapot, ruhát, kézimunkát, mindenféle divatszikket és ezeket a Hölgyek Lapjába belépingáltatom és így közös ajándék lesz valamennyi olvasóinak.

— Bravó! Bravó!

(Egy hang): Valaki kopog. Szabad!

— Ni, a Róbert gyerek jön sürgetni, hogy már induljunk. Hát mit szeretnél legjobban látni Párisban?

— Hüüm! Azt a nagy virstlit, aki akkora, hogy át se lehet nyalábolni; meg, hogy az ottani vurstli-práterben milyen a Paprika Janesi!

— Meglátod, ecsém!

— No, most Isten veletek, kedves társnőim és társaim. Megyek magam kiállítani, pardon! a kiállításra. Pá! Viszontlátásra! Pá, te fitos! Ne sirjatok, hiszen tudjátok, rossz pénz nem vész el . . .

Matyi.



KÉPEINKHEZ.

Séta a Hortobágyon. A hamisítatlan magyar népelet hazájába: a Hortobágyra vezetem olvasóimat. A természet vad gyermekeinek hazája e hely. Mennyi egyszerűség és mégis mily mély költészet lengi át a magyar Alföld eme szívét.

Ott látjuk a *csikóst* (ponyvadobás), amint az idomiatlan lovak ezreiből álló ménes felett örökdi. Negyvenötven méter távolságból csalhatatlan biztonsággal fogja el ponyvájába a kiszemelt vad csikót.

Ott látjuk a *bárányát legeltető pásztorokat*, a természet eme szelid, jámbor embereit, kiknek ősi szokásuk a furulyázás és kik télen szörmentén, nyáron szőrellen fordítják bundájukat és órákig képesek a semmibe bámulni mozdulatlanul.

Ott látjuk a *délibábot*, a Hortobágy eme természeti csodáját, midőn a napsugarak úgy törnek át a légen, hogy minden tárgy felfordított alakban is, tehát kettősen látható.

De ezen vidéken sem elhagyott a csikós, a pásztor. Kevés a kút ezen a sík vidéken. Órák messzeségéből idejönnek vizet meríteni az Alföld szép leányai. A csikós szeme egy óra jártányiról látja már, hogy az a mozgó pont hölgysemély. Sarkantyuba kapja nyergetlen lovát és *véletlenül* beéri a leányt a kútnál. „Addsz egy kortyot rózsám? . . .” És hiában hűsít a víz; mind-

jobban hevül a szív és a legszebb idyllnek az a vége, hogy asszony kerül a karámba.

Az itt bemutatott remek képek *Kiss Ferencz*, lapunk munkatársának — aki festő és fényképész Debreczenben — eredeti felvételei, melyek a párisi kiállításon is ki vannak állítva.

Kiss Ferencz poéta is, kinek lelke annyira összerorrott a Hortobágygyal, hogy gyakorta megéneklí.

Itt közlünk tőle egy ügyes hortobágyi dalt.

A HORTOBÁGYI CSÁRDÁRÓL.

Csárda, csárda, hortobágyi csárda.

Nagy híred van az egész világba!

Hirességed nem is esodáalom,

Büszkén állasz a nagy rónaságon!

Délibábnak játéka vesz körül,

Közeledbe gulya-ménés terül.

Egy-két kútgém néz rád messzeségbe:

Hát fel-felesap pásztortűz az égre.

Olyan vagy ott, akár egy várkastély,

Hova minden vándorutas betér;

Van is ám benned jó bor, vidám élet,

Szép esaplárné mellett vig legények.

Gyakran hangzik itt zeneszó, nóta,

Mit elnyel a végtelen sík róna.

Én, ha hallom, elmerengek rajta,

S visszhangja kél bennem egy-egy dalba.

Kiss Ferencz.



A SZERKESZTŐ POSTÁJA.

Merésszég! . . . Bizony az, ily verset beküldeni! — **Kaszab Géza.** Válogatunk belőle. — **Marianne.** Hogyne volnának jók? Nagyon kedvesek a versek. Igazán csodálatos: de énnemcsak elolvastam, hanem ki is szedtettem két versét, az állítólag még be nem küldöttékből. Mert egyik-másik kétszer lett küldve. Őszinte üdvözet! — **Erdélyi Ernő.** Elég ügyes, de túl vagyunk halmozva hasonlókcal. — **Szentmártoni.** A népdalokból kétfőnek készséggel sorát ejtjük. — **Rumy M.** Csak egyet kaptunk mi és ezt besoroztuk. — **Ónody Szűcs Mariska.** Jó is, jön is. — **Kánya L.** Személyes élű támadást — sajnálattal — nem közölhetünk. — **Szűcs Gusztáv.** A számrejtvény jönni fog. — **Markovics Rezsín.** Besoroztuk. — **Bellis Perennis.** Jók. — **Gribovszky Pál.** A multért ne tessék az új szerkesztőséget okozni. Mi, ha jót kapunk, készséggel leadjuk. — **Leteszem a lantot!** . . . Bizony okosabb is! — „**Barna.**“ (Egy nő élete.) Kérjük újra beküldeni, mert mi nem láttuk a kéziratot. — **Gulyás József.** Az üdvözetet köszönjük, a versek jönni fognak. — **Mese.** (Emlék.) Azért se ijenjük, amit elénk ír! Nyomdafesték ennek is! De — őszintén — prózát „is“ kérünk. — **1737. sz.** Bereklamáltuk. Megkapjuk okvetlen és akkor átolvassuk. — **Cs. K.** A rejtvények jók, de legalább ezer van közöletlen. — **K. R.** „A vagyon és szerelem“ nem jutott hozzánk. Tessék újra beküldeni. Lehet verses elbeszéléssel is pályázni, földolog, hogy abszolút irodalmi becsü legyen. — **O. L.** Javitóintézetbe valók dolgozatai. — **Irnom kell!** . . . Dehogy kell, sőt ártalmas annak, aki elolvassa. — **Mit vétettem neked?** Mi is azt kérdezzük.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: **Faragó Simon.**

Europa, irodalmi és nyomdai részvénytársaság, Budapest, VI., Ó-utca 12.